

Riktlinjer för fordonstvättar i Örebro kommun

Innehåll

Definitioner	3
Anläggningsstorlek	3
<i>Liten</i>	3
<i>Mellanstor</i>	3
<i>Stor</i>	3
Recipient.....	3
Tyngre fordon	3
Övergripande motiv	3
Tekniska förvaltningens krav	3
Riktlinjer	4
Avloppsanslutning	4
Tvättkemikalier	4
Vattenförbrukning.....	4
Egenkontroll	4
Oljeavskiljare.....	5
Provtagning	5
Utsläppskrav	5

Definitioner

Anläggningsstorlek

Liten

Anläggning med ett årsmedelvärde på mindre än 1250 personbilar eller 250 tyngre fordon.

Mellanstor

Anläggning med ett årsmedelvärde på 1250–5000 personbilar eller 250–1000 tyngre fordon.

Stor

Anläggning med ett årsmedelvärde på minst 5000 personbilstvättar eller minst 1000 tvättar av tyngre fordon. Dessa anläggningar är anmälningspliktiga.

Recipient

Hav, sjö eller vattendrag som tar emot avloppsvatten.

Tyngre fordon

Lastbilar, bussar och traktorer med mera.

Övergripande motiv

Dessa riktlinjer syftar till att minska utsläpp av föroreningar till reningsverk och recipient från fordonstvättar och därigenom bidra till att nå några av Sveriges nationella miljökvalitetsmål och de globala målen i agenda 2030. De 16 nationella miljökvalitetsmålen och deras delmål syftar till att bland annat främja människors hälsa, värna den biologiska mångfalden och naturmiljön samt bevara ekosystemens långsiktiga produktionsförmåga. Agenda 2030 har 17 stycken globala mål som bland annat syftar till att säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser.

Tekniska förvaltningens krav

Vid anslutning till kommunalt reningsverk får det inte förekomma ämnen i sådan mängd och med sådan sammansättning att

- avloppsledning skadas
- reningsprocesserna i reningsverket påverkas negativt
- slammet förorenas så att möjlighet till användning i kretsloppet begränsas.

Dessa krav tillgodoses huvudsakligen genom val av tvättkemikalier och en väl fungerande reningsanläggning.

Vid anslutning till kommunalt spillvattennät kan kommunens avloppsreningsverk med stöd av Va-lagen och ABVA¹ ställa krav på föroreningshalt i spillvattnet.

¹ ABVA = Allmänna bestämmelser för brukande av allmän va-anläggning.

Riktlinjer

Avloppsanslutning

Vid nyetablering ska anläggningen anslutas till spillvattennätet. På befintliga anläggningar som har utsläpp till dagvatten eller direkt till recipient skall krav på särskilda försiktighetsmått ställas, t.ex. längre gående rening och efterpoleringssteg. Samtidigt måste recipientens känslighet för utsläpp via dagvattenledning vägas in.

Vid fordonstvättar där även verkstadsdel finns ska denna vara avloppslös eller ha separat oljeavskiljare.

Tvättkemikalier

För alla verksamheter gäller produktvalsprincipen, d v s att undvika att använda sådana kemiska produkter som kan medföra risker för människor och miljö om produkterna kan ersättas med mindre farliga. När det gäller tvättkemikalier ska endast produkter som är miljömärkta enligt Naturskyddsföreningens/Kemikaliesvepets lista alternativt är Svanenmärkta användas. Vid speciella behov av detaljtvätt till exempel vid kraftig nedsmutsning ska endast produkter i enlighet med Naturskyddsföreningens miljökrav användas. För andra medel måste verksamhetsutövaren visa att medlet uppfyller motsvarande krav.

Kemikalier ska förvaras på ett sådant sätt att eventuella läckage eller utsläpp inte kan nå avlopp. Alla kemikalier som används i verksamheten ska vara tydligt uppmärkta och säkerhetsdatablad ska finnas tillgängligt.

Vattenförbrukning

Vattenförbrukningen i tvättanläggningen ska mätas för att utsläppen från anläggningen ska kunna bedömas och beräknas. Verksamhetsutövaren ska arbeta för att minska vattenförbrukningen till exempel genom att använda högtryckstvätt och/eller återanvända vattnet. Vattenförbrukningen vid tvätt av personbil bör inte överstiga 100 l/fordon eller 300 l/fordon vid tvätt av lastbil, buss och andra större fordon. Vattenmätare för tillförd vattenmängd skall finnas vid nyetablering av verksamhet.

Egenkontroll

Alla som bedriver en verksamhet som kan medföra påverkan på miljö eller människor är skyldiga enligt miljöbalken 26 kap. 19 § att kontrollera sin verksamhet. Tillstånds- och anmälningspliktiga verksamheter omfattas även av de mer preciserade kraven i Förordning (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll. Skötsel och egenkontroll är viktiga förutsättningar för att verksamhetsutövare ska klara Örebro kommuns utsläppskrav.

Rutiner för skötsel och kontroll av tvättar samt reningsanläggningar ska finnas dokumenterade. Alla kontroller och åtgärder av betydelse för miljön ska journalföras.

Oljeavskiljare

Oljeavskiljare ska i första hand uppfylla Svensk standard SS-EN 858². Detta innebär bland annat att utformningen ska vara rätt dimensionerad och besiktning ska ske vart 5e år. Vid nyinstallation ska SS-EN 858 klass 1 uppfyllas. Vid äldre anläggningar där oljeavskiljaren inte uppfyller SS-EN 858 måste verksamhetsutövaren kunna redovisa oljeavskiljarens funktion vad gäller bl.a. dimension av aktuella flöden och skick. Oljeavskiljaren skall vara försedd med larm. Avtal för tömning av oljeavskiljaren ska finnas på verksamheten och tömning ska ske senast då oljenivån i oljeavskiljaren är fylld till 80%.

Om motortvätt sker vid anläggningen så skall oljeavskiljaren kompletteras med emulsionsspaltningssystem eller ytterligare rening i enlighet med SS-EN 858. I annat fall får motortvätt ej förekomma vid anläggningen. För att klara kraven avseende metaller krävs ofta ytterligare reningssteg efter oljeavskiljaren, t ex filtrering, biologisk rening eller kemisk fällning.

Riktlinjer gällande installation och skötsel av oljeavskiljare finns på www.orebro.se.

Provtagning

Provtagning ska genomföras minst en gång per år och då med ett 12-månaders intervall, under perioden januari-april och/eller november-december och tidigast en månad efter tömning av oljeavskiljare. Miljönämnden kan besluta om provtagning vid fler än ett tillfälle per år. Provtagningen ska vara flödesproportionell och tas som ett samlingsprov under minst sex timmar. Är det inte möjligt kan proverna tas med tidstyrd provtagning där delprover tas ut var femte minut eller tätare.

För provtagning av spillvatten från fordonstvätt ska provtagningen utföras av en person med utbildning i enlighet med SNFS 1990:11 eller motsvarande. Provtagaren ska vara oberoende part. Analysering av tagna prover ska utföras av ackrediterat laboratorium.

Provet ska analyseras på: bly, krom, nickel, kadmium, zink, koppar, BOD₇, COD_{Cr}, pH och oljeindex.

Samtliga tvättar ska ha en separat provtagningspunkt där en automatisk provtagningsutrustning kan användas t.ex. en provtagningsbrunn. Är detta ej möjligt kan proverna tas ut i en punkt där det är god omblandning av vattnet.

Under provtagningen ska följande journalföras: vattenförbrukningen, antal och typ av fordon som tvättas, vilka tvättkemikalier som används samt datum för när slamrännan i tvätthall och oljeavskiljaren senast tömdes. Rapporten från provtagningen ska innehålla ovan nämnda uppgifter samt uppgift om var proverna tagits ut. Till rapporten ska bifogas kopia på analysresultat från ackrediterat laboratorium.

Utsläppskrav

Utsläpp från fordonstvättar får inte överskrida gällande begränsningsvärden framtagna av Tekniska förvaltningen. Nedbrytbarheten (kvoten BOD₇/COD_{Cr}) ska vara större än 0,3. Högt COD_{Cr} indikerar hög smutshalt.

² Svensk standard SS-EN 858-1 innehåller principer för produktutformning, provning, märkning och kvalitetskontroll. SS-EN 858-2 dimensioneringsanvisningar, nominell storlek, installation, drift och underhåll. Kan köpas från Svensk Standard, www.sis.se.

Gällande begränsningsvärden hittas på www.orebro.se.

Dessa riktlinjer ersätter tidigare riktlinjer för krav på fordonsvättar i Örebro kommun,
Dnr: Mn 04/2011.